

Information om uppdraget som god man för bortavarande eller okända arvingar i dödsbo

När ska en god man för bortavarande eller okända arvingar förordnas?

Om det vid utredningen av ett dödsbo är okänt om det finns några arvingar till den avlidne eller om det finns till namnet kända arvingar men det är okänt var dessa befinner sig, måste en god man förordnas för dessa.¹

Det är överförmyndaren som beslutar att förordna en god man i dessa situationer.

Det är den som tar hand om dödsboet som har ansvar för att anmäla behovet av god man till överförmyndaren. En god man kan bara förordnas om dödsboet först gjort tydliga försök att hitta den bortavarande arvingen. Det kan till exempel göras genom kontakt med utländska ambassader eller genom sökning i sociala medier.

Uppdragets omfattning

Som god man ska du tillvarata den saknade arvingens intressen i

samband med bouppteckning, bodelning och arvskifte.

Du ansvarar också för att redovisa ditt uppdrag till överförmyndaren.

Bouppteckning

Du ska kallas till bouppteckningsförrättningen och bör närvara. När bouppteckningen har registrerats hos Skatteverket skickar du en kopia till överförmyndaren.

Det är dödsboet som ansvarar för att bouppteckningen upprättas, ofta med hjälp av en juristbyrå. Din uppgift är att se till att arbetet blir gjort, inte att skriva bouppteckningen själv.

Arvskungörelse och preskription

Om det finns okända eller bortavarande arvingar i ett dödsbo ska den som har boet i sin vård anmäla det till Skatteverket. Det kan därför komma att bli din uppgift som god man att göra denna anmälan.

¹ 11 kap 3 § föräldrabalken

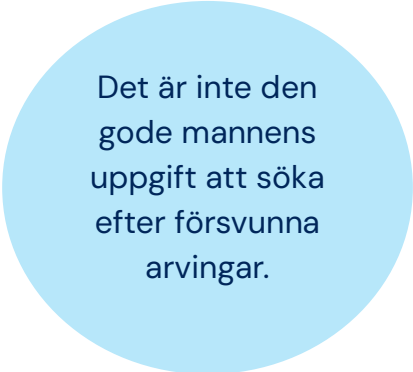
Skatteverket utfärdar då en arvskungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

Uppgift om att arvskungörelse gjorts ska du som god man skicka till överförmyndaren.

Om den okände eller bortavarande arvingen inte ger sig tillkänna och gör sin rätt till arvet gällande inom fem år från kungörelsen preskriberas arvet. Det betyder att personen i fråga förlorar sin rätt till arvet.

Har ingen kungörelse gjorts gäller i stället den allmänna preskriptionstiden på tio år från dödsfallet.

Det är i regel inte den gode mannens uppgift att söka efter den bortavarande. Den gode mannens uppdrag är att bevaka sin huvudmans rätt i dödsboet och förvalta arvslotten under tiden fram till dess att arvet preskriberas eller att den bortavarande ger sig tillkänna.

Det är inte den gode mannens uppgift att söka efter försvunna arvingar.

Testamente

Du som god man kan inte godkänna ett testamente för den okända eller bortavarande arvingen, men du ska bekräfta att du har tagit del av det. Testamentet blir giltigt sex månader efter att alla dödsbodelägare tagit del av det (om det inte klandrats).

Om arvingen du företräder är bröstarvinge har denne alltid rätt till sin laglott (hälften av arvslotten). Ett testamente kan vara skrivet på så sätt att en person förlorar sin rätt till arv eller inte får ut sin laglott. Då ska du begära jämkning av testamentet inom sex månader efter delgivning av testamentet.

Du får inte avstå arv för den okända eller bortavarande arvingens räkning. Är du osäker kan du kontakta en juristbyrå för rådgivning.

Arvskifte och bodelning

Efter att bouppteckningen registrerats ska dödsboets tillgångar delas mellan dödsbodelägarna genom ett arvskifte. Om den avlidne var gift ska först en bodelning göras. Bodelning och arvskifte görs ofta i samma handling. Arvskifte och bodelning upprättas oftast med hjälp av en juristbyrå.

Om den okände eller bortavarande arvingen är ensam dödsbodelägare behöver det inte ske något arvskifte. I sådant fall ska du redovisa till överförmyndaren att dödsboets

tillgångar satts in på ett överförmyndarspärtrat konto tillhörande den okände eller bortavarande arvingen.

Ansökan om samtycke till arvskifte

Överförmyndaren måste godkänna både bodelning och arvskifte. Du ansöker om samtycke och skickar in:

- ansökan om samtycke,
- bouppteckning och eventuellt testamente,
- arvskifteshandling,
- kontoutdrag över dödsboets konton från dödsdagen till skiftesdagen,
- eventuella värderingsintyg för fastighet, bostadsrätt eller annat värdefullt lösöre.

När överförmyndaren har gått igenom alla handlingar och kontrollerat att fördelningen har skett enligt lag fattar vi ett skriftligt beslut om samtycke till arvskifte.

Utbetalning av arvet

När beslutet om samtycke är klart ska arvet betalas ut. Den okände eller bortavarande arvingens andel sätts in på ett överförmyndarspärtrat konto i dennes namn. Banken hjälper dig att öppna ett konto som tillhör den okände eller bortavarande arvingen.

Redovisning

Så länge arvet inte har betalats ut ska du varje år lämna en skriftlig redogörelse till överförmyndaren. När arvet har betalats ut lämnar du en tillgångsförteckning. Därefter ska du redovisa årligen till överförmyndaren genom årsräkning och redogörelse. Som regel händer det ingenting på kontot utöver uttag av arvode till den gode mannen.

Du får information från oss om när det är dags att lämna in redovisningen. I samband med redovisningen kan du begära arvode, som betalas ur den okände eller bortavarande arvingens del av arvet.

När godmanskapet upphör

Godmanskapet ska upphöra om arvingen ger sig till känna, om det inte längre finns några medel kvar att förvalta eller när preskriptionstiden på fem eller tio år har löpt ut. När något av detta händer ska du meddela överförmyndaren.

Om det finns pengar kvar på den bortavarande eller okända arvingens konto när godmanskapet upphör ska pengarna föras tillbaka till dödsboet och delas mellan övriga dödsbodelägare. Finns det inga andra dödsbodelägare går pengarna i stället till Allmänna arvsfonden.

Checklista för god man för bortavarande eller okänd arvinge

Bouppteckning

- Närvara vid bouppteckningsförrättningen.
- Kontrollera att bouppteckningen har upprättats.
- Skicka kopia av registrerad bouppteckning till överförmyndaren.

Arvskungörelse

- Anmäl okända eller frånvarande arvingar till Skatteverket.
- Skicka kopia av arvskungörelsen till överförmyndarnämnden.

Testamente

- Bekräfta att du tagit del av testamentet.
- Begär jämkning om laglotten inte respekteras.
- Avstå aldrig arv för arvingens räkning.

Arvskifte och bodelning

- Ansök om överförmyndarnämndens samtycke

till arvskifte/bodelning.

- Bifoga bouppteckning, testamente, arvskifteshandling, kontoutdrag och ev. värderingsintyg.
- Sätt in arvingens del av arvet på ett överförmyndarspärtrat konto.

Redovisning

- Lämna årlig redogörelse tills arvet betalats ut.
- Lämna tillgångsförteckning när arvet betalats ut.
- Fortsätt med årsräkning och redogörelse varje år därefter.
- Begär arvode i samband med redovisning.

Uppdraget upphör

- När arvingen ger sig tillkänna.
- När inga medel finns kvar att förvalta.
- När preskriptionstiden (5 eller 10 år) har löpt ut.

